

Moja Slovenija

Slovenske zgodbe iz sveta in domovine

SLOVENCİ PO SVETU

**Kako vključiti mlade v
delovanje slovenskih
skupnosti v sosednjih
državah?**

NOVICE

Velik uspeh za Slovenijo

SLOVENCİ PO SVETU

Vse najboljše, Tabor!

*Dopisnik?
Blogger?
Fotograf?*

Iščemo tebe!

**Soustvarjaj portal www.slovenci.si
in postani del globalne mreže
ustvarjalnih Slovencev!**

SLOVENCİ PO SVETU

KAKO VKLJUČITI MLADE V DELOVANJE SLOVENSКИH SKUPNOSTI V SOSEDNIH DRŽAVAH?

NOVICE

VELIK USPEH ZA SLOVENIJO

SLOVENCİ PO SVETU

VSE NAJBOLJŠE, TABOR!

Moja Slovenija

www.slovenci.si

IZDAJATELJ

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

UREDNIŠTVO

Erjavčeva 15,
1000 Ljubljana, Slovenija

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK

Marjan Cukrov

PREVODI

STA

OBLIKOVANJE IN PRELOM

STA

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

STA

KONTAKTI

+386 1 230 80 00

info@slovenci.si

SPREMLJAJTE NAS

Lenčki Kupper Tischlerjeva nagrada 2018

Krščanska kulturna zveza KKZ in Narodni svet koroških Slovencev NSKS sta sporočila, da bo 39. Tischlerjevo nagrado, ki jo bosta organizaciji podelili 22. januarja 2018, prejela avtorica neštetihi otroških pesmi, lutkovnih iger, pravljic in pripovedk Lenčka Kupper.

Nagrada je poimenovana po ustanovitelju Narodnega sveta koroških Slovencev in prvem ravnatelju Slovenske gimnazije dr. Jošku Tischlerju, organizaciji jo vsako leto podelita kot najvišje priznanje obeh organizacij.

Kot sta sporočili organizaciji, bo Kupperjeva nagrado prejela ob svoji 80-letnici, ki jo bo praznovala 4. aprila 2018. Nagrado bosta v ponedeljek, 22. januarja 2018, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Mohorjeve v Celovcu, podelila predsednika KKZ in NSKS, mag. Janko Krištof in dr. Zdravko Inzko.

Lenčka Kupper je za svoje ustvarjalne dosežke je prejela Gallusovo listino (1986) in več drugih priznanj. Leta

2007 je prejela Srebrno plaketo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za svoje dolgoletno uspešno delo, s katerim je razmahnila glasbeno življenje v svojem okolju, še zlasti na področju otroške glasbene vzgoje.

Rodila se je 4. aprila 1938 na Bistrici pri Pliberku. Njene zbirke pesmi so namenjene predvsem otrokom in njihovim staršem; predvsem zaradi melodij, ki jih je dodala vsaki pesmi, pa jih mnogi strokovnjaki priporočajo tudi za učenje glasbe v vrtcih in nižjih razredih osnovne šole. Poleg pesmi je pisala tudi povesti, ki so navadno okvir zgodbe, jedro pa je pesem. Kot piše na spletni strani Društva slovenskih prijateljev v Avstriji, živi v Vrbi.

 Radio Ognjišče

 www.jskd.si

Razstava Slovencev iz Tuzle na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu

V petek, 15. decembra 2017, je bila v prostorih Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu odprta razstava, ki jo je pripravila slovenska skupnost iz Tuzle. Sestavljena je iz izbranih del regionalne likovne kolonije iz preteklih dveh let. Letos je potekala že četrta likovna kolonija, ki so se je udeležili slikarji slovenskega rodu iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Hrvaške, Slovenije in Kanade.

Na otvoritvi je prisotne pozdravil predsednik Zveze slovenskih društev v BiH »Evropa zdaj« Darko Mijatović. O razstavi in koloniji je spregovorila Majda Souček, tajnica slovenske skupnosti v Tuzli.

Razstava je na ogled na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Erjavčeva cesta 15, Ljubljana vsak delovni dan med 9:00 in 15:00 uro do februarja 2018.

*Darko Mijatović, predsednik Zveze slovenskih društev v BiH.
Foto: USZS*

Otvoritev razstave. Foto: USZS

Kako vključiti mlade v delovanje slovenskih skupnosti v sosednjih državah?

 SVSD

 STA, Davor Lonzarič

Leto 2017 je bilo za Slovence, ki živijo izven matične domovine, prijazno leto, ocenjuje minister Gorazd Žmavc. Storjenih je bilo kar nekaj korakov k manjšanju razdalj - tako med Slovenci v sosednjih državah kot z rojaki v domovini.

Leto, ki se izteka, je bilo prehodno po krizi, v njem pa so si na ministrstvu zastavili temelje za naprej, je med drugim dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc: »Gremo po tej novi poti, z vso silo in željo delati Slovenijo večjo, ker to je naša osnovna tema – da je politika zamejcev in Slovencev po svetu del zunanjepolitične strategije, vendar znotraj zunanje politike tista strateška veja, kjer dajemo preko manjšin neko intonacijo do odnosov med sosednjimi državami.«

Zunaj Slovenije je pol milijona Slovencev in z njimi je Slovenija večja. Če jih bo znala izkoristiti te kadre, bo uspešnejša tudi na zunanjetrgovinskem področju. Osnovni cilj je privabiti tudi mlajše generacije in najti teme, ki so pomembne za njih.

Razmer v sosednjih državah ne moremo postaviti na skupni imenovalc, ugotavlja minister. V Avstriji vzbujajo pozornost spremembe po zadnjih volitvah: »Ne pričakujemo večjih odmikov, vendar, kot pravijo naši zamejci, zmeraj je treba spati z enim očesom odprtim.«

Tudi v Italiji potekajo politične spremembe, predvsem spremembe volilne zakonodaje: »Tukaj smo še posebej pozorni. To je naša rak-rana, to je naš velik problem. Na-

mreč, mi smo do sedaj imeli zagovornico v parlamentu in brez zagovornice bi težko dosegli določene cilje. Glas manjšincev se mora slišati tudi v Rimu. Mi skupaj z zunanjim ministrom vztrajamo pri tem, naredili smo tudi določen politični pritisk, da je znotraj volilne zakonodaje treba najti rešitev. To je pravzaprav tudi odgovor na to, da ima Slovenija v parlamentu dva poslanca, tako italijanske kot madžarske manjšine. To pariteto je po mojem mnenju na dolgi rok treba zavarovati.«

»Mislim, da se ta mlada generacija zelo dobro zaveda, da išče neke nove rešitve. Ona ne bo delala na nekih starih vzorcih. Zase išče neki boljši svet in to možnost ji je treba dati.«

Foto: Davor Lonzarič

Na Madžarskem imajo Slovenci v parlamentu svojo uradno zagovornico. »Pomembno je, da se sliši glas Slovencev v Porabju tudi v Budimpešti. Nima glasu pri odločanju, ampak to za nas v tem trenutku ni pomembno, v nekem bolj številčnem parlamentu. Zavedamo se, da imajo oni tudi več manjšin, dvanajst. Je pa pomembno, da zagovornica sodeluje in da je uspešna ta povezava z Madžarsko,« ocenjuje minister.

»Kar se tiče hrvaških zamejcev, se izredno dosti angažiramo na področju Gorskega Kotarja, na Reki, v Istri, na Varaždinskem področju, kjer mislimo, da je najbolj pomembno gojiti te odnose. Mislim, da gre tudi to v pravo smer, ker imamo svojega glasnika, sicer preko več narodnih skupnosti. Se pa borimo, da bomo verjetno uveljavljali naš glas tudi skozi to območje na Hrvaškem,« napoveduje Žmavc.

V vseh sosednjih državah pa opozarjajo na negotovo prihodnost skupnosti, predvsem zaradi nezanimanja mladih. »Mislim, da se ta mlada generacija zelo dobro zaveda, da išče neke nove rešitve. Ona ne bo delala na nekih starih vzorcih. Zase išče neki boljši svet in to možnost ji je treba dati. Po drugi strani pa se ta mlada generacija, potem ko uspeva v svetu, zelo dobro zaveda

svojih korenin. To vidim na obiskih.« Pri povezavi z domovino pa jim mora nekdo pomagati, je poudaril: »Seveda moramo ti mladi generaciji odpirati te poti. Mi ne moremo graditi na tem, da imamo danes neka društva, ki delajo na klasičen način, z nekimi sestanki, zapisniki, programi, ki mladih ne zanimajo. Mi se ne moremo pritoževati nad mladimi, ampak slediti mladim generacijam, kje pa je njihova vsebina, in jim prilagajati ali šolski sistem ali možnost ustanavljanja start-up podjetij ali povezovanje z znanostjo – z vsem tistim, kar jih odpira v svet. Po drugi strani pa dobijo to, da s svojo kulturo, identiteto in slovensko besedo dejansko ostajajo Slovenci. Mislim, da je to edina pot in naše aktivnosti gredo v tej smeri.«

VEČ

Celoten pogovor novinark Barbare Kampos z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazdom Žmavcem lahko poslušate [tukaj](#).

Foto: Davor Lonzarič

Vse najboljše, Tabor!

Sveža, duhovita, netradicionalna in dinamična. Taka je bila nedeljska proslava v Prosvetnem domu na Opčinah, kjer je domače društvo Tabor praznovalo 50 let delovanja. »Naša največja želja je ta, da bi ljudje zahajali v Prosvetni dom in sodelovali pri društveni dejavnosti,« je povedala predsednica SKD Tabor Dunja Sosič. Dejavnost, ki je – kakor so lahko videli udeleženci prireditve, ki so do zadnjega kotička napolnili Prosvetni dom – res izredno pestra. Danijel Dan Malalan, ki je podpisal režijo prireditve, je na oder postavil to, kar se danes dogaja v društvu skozi ves teden: nastala je res prisrčna lepljenka, ki je prepletala besedo, glasbo in dramske prizorčke in korak za korakom razkrivala društveni teden.

Ob tej priložnosti se je pod taktirko Davida Žerjale po tridesetih letih spet združil nekdanji ženski pevski zbor, ki je zapel z moškimi pevci MPZ Tabor. Na svoj račun so prišli tudi najmlajši, ki se pod mentorstvom Aljoše Saksida posvečajo glasbi in so pokazali, kaj se v sklopu delavnice učijo.

Na odru so se zvrstili skeči, ki jih je uprizorila domača dramska skupina – malčki Danja Batti, Andreja Kosmina in Peter Tomsič ter nekoliko starejši Matija Kralj, Tatjana Malalan, Jasmina Smotlak, Alda Sosič in Andrej Šuligoj; tekste je napisala Tatjana Malalan. Gledalci so tako spoznali dejavnost knjižnice Pinko Tomažič in tovariši, Openska glasbena srečanja z Olgo Sosič, pustno

veseljačenje, opensko družino tabornikov, krožek vezanja in klekljanja. Dogajanje je krasno povezoval hišni ansambel Nebojsega, ki je postregel tudi z novo himno društva Tabor, pravzaprav himno vasi, ki jo je napisal Danjel Bokja Malalan, uglasbil pa Tommy Budin.

Na oder so na koncu povabili vse nekdanje predsednike in v imenu ZSKD je Martin Lissiach podelil predsednici Sosičevi plaketo ob 50-letnici delovanja; svojo bližino pa so openskemu društvu izkazali tudi številni gostje in prijatelji.

Praznik je povsem uspel: torti velikanki je sledila še družabnost ob zvokih ansambla Nebojsega, tako da so ob koncu večera med mizami plesali mladi in manj mladi, kar je dovolilo enkratni medgeneracijski stik – bilo je sproščeno, zabavno, neobremenjeno, a vseeno svečano, je ocenila predsednica.

»Danes namreč življenjsko potrebujemo medsebojne odnose, druženje. Če ob tem lahko nekaj ponudiš, seveda ne škodi.« Sosičeva je v svojem govoru razmišljala o tem, da se društveni odbor sooča z istimi težavami kot pred 50 leti. Po vojni je bilo nujno potrebno popraviti Prosvetni dom in največjo težavo je takrat predstavljalo ogrevanje, s katerim se ukvarjajo tudi danes. Letos so v Prosvetnem domu marsikaj postorili s pomočjo razpisov in sosedov, tako da dom pridobiva nov, svež videz: zamenjali so okna, ogrevanje pa še vedno povzroča probleme. »Kljub težavam, ki ji povzroča birokracija, se pri nas dogajajo čudovite stvari, ker k nam zahajajo otroci. Društvo mora vanje vlagati – v šole, ki

prihajajo v knjižnico, matineeje za otroke, glasbene delavnice. Otroke je treba naučiti, naj prihajajo v Prosvetni dom, morda bo pa le kdo od njih ostal pri društvu. V letih se je to izgubilo, saj je preveč vsega. Naša naloga je ta, da se znova poglobimo v društvo, da spodbudimo druženje in soočanje.«

Sosičeva se je zahvalila tudi najožjima, »nevidnima« so-delavcema Martini Kosmina in Dimitriju Brunduli, »ki

delata v zakulisju, a sta stebra društva, saj brez njiju ne bi šlo.« Naposled pa prebrala še verze Ide Semenič Kaj je kultura in napovedala, da praznovanj ne bo konec: ob tem, da so številni ocenili, da bi bilo treba podobno zabavo ponoviti, bodo prihodnje leto obhajali še 150-letnico openske čitalnice.

✍ Primorski dnevnik

Slovensko znanje na Nizozemskem

V soboto, 9. decembra 2017, je Društvo VTIS Nizozemska v novi rezidenci slovenske veleposlanice g. Sanje Štiglic organiziralo tradicionalni dogodek z naslovom »Slovensko znanje v tujini«. Dogodek je bil namenjen delitvi izkušenj in mreženju slovenskih študentov, akademikov in raziskovalcev, ki živijo in delujejo na Nizozemskem, oziroma na splošno povezovanju Slovencev v tej državi.

Program srečanja je bil sestavljen iz dveh delov, katerima je sledil čas za mreženje in neformalno druženje ob prisotnosti slovenske kapljice in ostalih dobrot. Dogodek je s pevskim nastopom popestrila tudi jazz pevka Tjaša Fajdiga, študentka na Konzervatoriju v Amsterdamu, ob spremljavi kitarista Davorja Stehlika iz Srbije, prav tako študenta Konzervatorija v Amsterdamu.

V prvem delu so udeleženci spremljali odlično predstavitev dr. Nine Bogerd, raziskovalke in predavateljice na Tehniški Univerzi v Delftu. V drugem delu sta sledili predstavitvi dr. Silve Deželan, direktorice trajnostnega vlaganja pri podjetju Robeco Private Equity, in Klemna Bravharja, pripravnika pri Evropski vesoljski agenciji ESTEC-ESA. Članici VTIS-a dr. Nina Bogerd in dr. Silva Deželan sta povzeli svoji izkušnji iz akademije oz. industrije in prisotnim zaupali, kako usklajujeta svojo nadvse uspešno kariero in družinsko življenje. Dogodek, ki se je končal s pestro razpravo, je spet dokazal, kako nepogrešljiv člen slovenske skupnosti na Nizozemskem je Društvo VTIS.

Udeleženci dogodka "Slovensko znanje v tujini" v Haagu. Foto: društvo VTIS

Številne teme brez zadovoljive rešitve

V Narodnem svetu koroških Slovencev (NSKS) je prišlo 2017 do personalnih sprememb: z zahvalo Nantiju Olipu, bivšemu poslujočemu podpredsedniku, ki je od 1. septembra strokovni nadzornik za katoliški verouk na obveznih šolah na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva, predsednik organizacije Valentin Inzko začel svoj pogled na iztekajoče se leto.

Pogled v prihajajoče leto 2018 pa predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko sklepa s poudarkom evropske državljanske pobude „Minority SafePack – Milijon podpisov za raznolikost v Evropi“ in pomenom zbranih milijon podpisov do aprila leta 2018.

Vmes razčlenjuje razplet na poti do nove deželne ustave, kjer da so ostali usklajeni predlogi osrednjih političnih organizacij neupoštevani. Tudi nima razumevanja z nedavno odločitvijo žitarskega občinskega sveta, ki je na svoji zadnji seji zavrnil predlog o postavitvi dvojezične krajevne table v kraju Sele pri Žitari vasi. Iz svojega zornega kota jemlje v pretres volilno platformo „Mein

Südkärnten - Moja južna Koroška“ za deželnozborske volitve 2018. Vmes je pahljača tem, o katerih ocenjuje, da niso rešene zadovoljivo. V tem sklopu omenja Glasbeno šolo in prihodnost časnika „Novice“.

 SVSD

VEČ

Več **tukaj**

Valentin Inzko. Foto: Sindre Langmoen (CC)

Ob 30-letnici Okenca v Slovenijo neposredno iz Ljubljane v Buenos Aires

Slovenska radijska oddaja Okence v Slovenijo iz Buenos Airesa (www.okenceslo.com.ar) letos praznuje 30-letnico delovanja. Slavnostna oddaja je v soboto, 2. decembra, potekala iz studia Radia Slovenija v Ljubljani. Med gosti oddaje, ki so - v družbi urednika Mirka Vasleta in nekaj članov uredništva - v neposrednem prenosu nagovorili zveste poslušalce v Buenos Airesu in celi Argentini, sta bila tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc.

Štipendije za poletni obisk ameriških akademskega ustanov

Štipendijski program Ameriške slovenske izobraževalne ustanove (American Slovenian Education Foundation - ASEF) nudi članom celovito podporo pri študiju in raziskavah na najboljših univerzah. Namen štipendije je okrepiti raziskovalno in študijsko izmenjavo med Slovenijo in ZDA ter omogočiti nadarjenim slovenskim študentom, da v celoti izkoristijo svoj potencial.

Štipendija ASEF omogoča študentu poletni raziskovalni obisk na univerzi ali raziskovalni ustanovi z njegovega področja. Prosilec bo sodeloval pri raziskovalnem projektu s slovenskim profesorjem in drugimi člani raziskovalne ekipe. Hkrati bo sodeloval tudi z ameriško slovensko skupnostjo.

Vloge za štipendijo lahko oddajo študenti iz Slovenije in ameriški študenti slovenskih korenin. Tipičen kandidat je študent višjih letnikov dodiplomskega študija, magistrskih ali doktorskih programov z dobrim uspehom na akreditirani visokošolski ustanovi.

VEČ

Več podatkov dobite **tukaj**

Velik uspeh za Slovenijo

Združeni narodi so na slovensko pobudo danes 20. maj razglasili za svetovni dan čebel, ki je namenjen zavedanju izjemnega pomena čebel za preživetje človeka.

20. maj je rojstni dan začetnika modernega čebelarstva Antona Janše iz Breznice pri Žirovnici na Gorenjskem. Generalna skupščina ZN-a je v New Yorku soglasno sprejela resolucijo o razglasitvi svetovnega dneva čebel. Na ta dan bodo strokovnjaki in čebelarji opozarjali na pomembnost ohranjanja čebel, na pomen čebel za celotno človeštvo in pozivali h konkretnim dejavnostim za njihovo ohranjanje. Podatki Organizacije ZN-a za prehrano in kmetijstvo (FAO) kažejo, da imajo čebele in drugi opraševalci neprecenljivo vrednost pri zagotavljanju svetovne varnosti preskrbe s hrano. Glavni pobudnik svetovnega dneva čebel, predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč, je razglasitev svetovnega dne čebel označil le za prvo etapo več kot triletnega truda. Slovenija je predlagala, da se svetovni

dan čebel zaznamuje v maju, ko so čebele na severni polobli najdejavnejše in se začnejo razmnoževati, obem pa je v tem času potreba po opravljanju največja, na južni polobli pa je tedaj jesen, čas spravila čebeljega pridelka ter s tem dnevi in tedni medu.

 SVSD

Pospešene priprave na 51. Kraški pust

Tudi na kraški planoti se počasi dviga pustna vročica, saj so priprave za 51. izvedbo Kraškega pusta že v polnem teku. Letošnji sprevod po središču Opčin bo na sporedu v soboto, 10. februarja. Zato je na razpolago le še nekaj dni, da se tako vozovi kot skupine preko spleta prijavijo. Zadnji termin je torek, 9. januarja, ta datum pa je važen predvsem za vozove, ki bodo morali imeti že pripravljene vse papirje o tehničnih značilnostih vozov. Na ta dan bo v Domu Brdina, v dvorani Rudija Wilhelma ob 20.30 obvezni sestanek za vse udeležence.

Pomen tega srečanja je razložil predsednik odbora Kraškega pusta Igor Malalan: »Na sestanek so vabljeni vsi, ki se nameravajo udeležiti letošnje povorke. Pust bo letos v zelo zgodnjem terminu, zato ne bomo sprejemali prijav po tem datumu. Predstavniki vozov morajo obnem predstaviti vse tehnične papirje. Nato bo moral odbor stopiti takoj v stik s tržaško prefekturo, s katero moramo pripraviti varnostni plan prireditve.«

Sušlja se o solidnem zanimanju za letošnji Kraški pust. Zagotovo bo manj navdušenja kot za lansko jubilejno izvedbo, kar pa ne zmanjša dela odbora. »Normalno je, da bo vse skupaj letos nekoliko bolj umirjeno. Nekateri so že napovedali svojo udeležbo, uradnih prijav pa še nimamo,« je še dodal Malalan. Spreveda naj bi se zagotovo udeležilo okrog 6 vozov in 8 skupin, letošnji kralje-

vi par pa bo doma prav z Opčin. Nadaljuje se tudi tesno sodelovanje s Karnivalom iz Sovodenj, kar je v lanskem letu prineslo že svoje pozitivne rezultate.

Odbor Kraškega pusta ima jasno vizijo za prihodnost, saj se dobro zaveda, da so pri tako občuteni in veliki prireditvi vedno prisotna nihanja. Zato cilja, da bi prispevke čim bolj porazdelili med udeležence. Igor Malalan poziva tudi vse aktivne udeležence pusta, naj se ne ustrašijo tega kriznega obdobja in naj s pozitivnimi mislimi usmerijo pogled v prihodnost. Le na tak način bo Kraški pust ohranil svojo pravo identiteto.

Igor Malalan, predsednik organizacijskega odbora Kraškega pusta. Foto: Primorski dnevnik

Avstralska Koklja tudi v spletni obliki

Društvo za slovenski jezik in kulturo Queensland je v začetku leta 2017 začelo izdajati novo revijo za Slovence v Avstraliji z naslovom Koklja / The Hen.

Revija je sprva izhajala samo v tiskani obliki, zdaj pa so jo ponudili tudi v spletni obliki. Kot so sporočili iz društva, upajo, da bodo na ta način lahko dosegli širši krog bralcev, saj menijo, da so vsebine relevantne in zanimive za vse Slovence, ki živijo izven matične domovine.

Štirje dosednji izvodi so na voljo v slovenskem in angleškem jeziku **tukaj**.

